

VIURE, MORIR I NÀIXER A

GAZA

DAVID SEGARRA

SEMBRA

VIURE, MORIR I NÀIXER A
GAZA
DAVID SEGARRA

SEMBRA
LLIBRES

TAULA

HAYAT

VIDA

Pàgina 13

SABR

PACIÈNCIA. PERSEVERANÇA

Pàgina 79

SHUKR

GRATITUD

Pàgina 149

GAZA EN UN DIA

Nit a la Mediterrània. Plou. No tots dormen. Algú llança focs artificials al costat del port. Algunes zones de la ciutat estan a les fosques a causa de les apagades. Una mare perd un fill i en pareix un altre quasi en el mateix instant. Els avions no tripulats vigilen des del cel. Hi ha morts i ferits sota les bombes. Els caces F-16 i helicòpters Apache busquen objectius humans. Els tancs disparen projectils contra un funeral. Els soldats fugen espantats. Un blindat israelià rep l'impacte. La resistència apunta des d'una casa en runes. Es fa de dia a la Mediterrània.

Tot això ha passat avui a Gaza, Palestina.

I la vida continua.

EL NAIXEMENT D'UN LLIBRE

Aquest és un llibre que no havia d'existir. Un llibre que va començar sense saber-ho. Un llibre de fotografies sense càmera ni fotògraf.

Però, com es pot no nàixer quan la llavor ja ha estat plantada?

Per als qui som de la Mediterrània, el conflicte de Palestina ens ha acompanyat al llarg de les nostres vides. Hem crescut amb les imatges de l'horror. Any rere any. Sense solució. El primer que recorde és el 1987. Tenia onze anys i vaig veure per la televisió com un grup de soldats usaven roques per partir braços, colzes i múscles de xiquets de la meua edat. No calia ser un expert. Qualsevol xiquet d'onze anys entén perfectament el mal que hi ha en un adult trencant el cos d'un infant. Després sabia que aquelles imatges responien a una decisió política que havia estat estudiada fredament. Tècniques contrainsurgents, contenció i control de la població enemiga. Després també sabia que no només ho van patir els xiquets que vaig veure. Que no només va passar a Palestina. Que els conqueridors fan aquesta mena de coses als conquerits. Que també ens ho van fer a nosaltres el 1707 i el 1939.

El viatge d'aquest llibre va començar, sense ser-ne conscient, després de l'operació Plom Fos, quan el 2009 Israel va atacar Gaza. Aquell any vaig començar a conèixer el que és la resiliència: la capacitat de sobreviure, de no rendir-se, de fer front a l'adversitat, de lluitar. L'art d'enfortir-se i de ser transformat positivament pels conflictes i les dificultats. A Palestina, cada impacte s'explica i es comprén des d'una fe i una tradició absolutament vives. I cada mort, ferit, orfe i vídua són honorats i cuidats per la comunitat. Així, entre el trauma i la tristesa, trobem l'alegria de viure i la confiança. La resiliència, doncs, podria ser la concepció moderna per descriure el miracle de la persistència de la vida humana.

Hi ha una història que, per a mi, encarna a la perfecció el significat de la resiliència. Durant els bombardejos de 2009, el xicotet zoològic de Gaza va veure morir els seus animals: els lleons, els micos i les aus. Uns per l'efecte de les bombes, altres per la fam. En acabar l'atac, els amos del zoo es van trobar amb la mort i la destrucció sota les runes. Pare i fill es van asseure a pensar. El bloqueig els impedia portar nous animals. I a la Franja només hi ha gossos, gats, coloms, gallines, cavalls i burros. Sí, burros. Van elegir uns quants d'aquests animals. A Gaza els anomenen *Abu Sabr*; és a dir, el més pacient, el pare de la paciència. Van utilitzar tint de cabells per pintar-los de blanc amb ratlles negres, i els van tallar les crins per deixar-les en forma de raspall. Així van nàixer les zebres de Gaza. I quan van obrir les portes de nou, els xiquets i les xiquetes de Gaza hi van entrar meravellats. En la seua innocència, van viatjar fora de Gaza. Per les sabanes d'Àfrica, pels deserts d'Aràbia. Pel món real i per l'imaginat. Lliures. Alegres. En pau. Com a *La vida és bella* de Benigni, a Palestina els adults protegeixen els infants. La realitat supera sempre la ficció. En aquell moment vaig pensar que podíem aprendre d'aquestes zebres, d'aquesta història i del que representa. I aleshores vaig iniciar el projecte de realitzar un documental titulat *Les zebres de Gaza*, un treball audiovisual per a mostrar les històries de resistència i resiliència que passen a Palestina.

El 2010 em sume a la Flotilla de la Llibertat. Nou vaixells transporten set-cents activistes i periodistes de cinquanta nacions, així com 10.000 tones d'ajuda humanitària. M'hi embarque amb el suport de les televisions veneçolanes. Hi conflueixen jueus, musulmans, cristians, kurds i turcs, gent de tot el món. Units. L'activista i periodista Laura Arau, que també viatja en la Flotilla, ho descriu com una nova arca de Noé. Els objectius són trencar el bloqueig marítim a Gaza i portar-hi ajuda: material sanitari, educatiu i per a la reconstrucció. Sabem que correm riscos. Però no imaginem fins a quin punt. La matinada del 31 de maig, tota la força de l'armada israeliana cau sobre nosaltres. Tropes d'elit assalten els vaixells, maten deu persones i en fereixen de bala cinquanta-tres més. Els supervivents som segrestats en aigües internacionals i conduïts a una presó de màxima seguretat al mig del desert del Nègueb. Davant de Gaza i rodejats de poblats beduïns palestins, irònicament. La història de les zebres haurà d'esperar. Ara cal contar la història de la Flotilla. Un any després estrenem el documental *Foc sobre el Màrmara*.

Al cap de quatre anys, el 2014, m'unisc a un grup d'activistes i periodistes que es dediquen a protegir els llauradors palestins dels atacs diaris dels soldats. Passe tres mesos a Gaza. I uns pocs dies sota els bombardejos. El meu objectiu és conèixer en profunditat la Franja i buscar les històries per al documental de *Les zebres de Gaza*. Vaig sense càmera i sense ordinador. No vull distraure'm. Vull centrar-me en la vida i la realitat. Els meus acompanyants són llibres i llibretes. Però Manu Pineda, un dels impulsors de les brigades Unidakum, té una Nikon. I li la demane. Només té un objectiu que funcione: és un teleobjectiu que em permet, i m'obliga, a apropar-me a la realitat des de la distància. No sóc fotògraf, però sense adonar-me'n, acumule milers de fotos de la vida quotidiana de Gaza. Conec gent i visc experiències precioses. I, a la fi, em trobe amb el pare i el fill que van pintar els burros com zebres. Pocs dies després comencen els bombardejos. La història de les zebres queda aparcada de nou.

En tornar a València, pensant en la gent que he deixat a Gaza, em plantege què he de fer. La idea sorgeix parlant amb Xavi Sarrià: fem un llibre. Doncs sí. Fem-lo. Compartim les històries. Es mereixen ser contades. Fem un llibre de fotografies sense fotògraf. Fem un llibre com a Gaza van fer una zebra sense zebres.

El que hem vist, i el que intentem aprendre, és l'art, la capacitat de crear bellesa i ordre de l'horror i el caos. En una època de caiguda com l'actual, ens cal escoltar i reflexionar. Fins i tot per a recordar. Perquè nosaltres, a les nostres terres, també hem sigut així. Perquè nosaltres també hem sigut capaços d'alçar-nos. Per això aquest llibre no és només sobre Gaza, aquest llibre és sobre la possibilitat de ser nosaltres mateixos. I per recordar-nos que la batalla més ferotge no és contra l'enemic extern, sinó contra el mal que habita, ens corromp i ens colonitza per dins. Sense un alliberament intern que ens millore i eleve, tot alliberament extern i material està condemnat a caure. Això és el que Palestina m'ha ensenyat i el que vull compartir.

DAVID SEGARRA SOLER

Bétera, 2014

HAYAT
VIDA

Veles e vents han mos desigs complir
faent camins dubtosos per la mar:
mestre i ponent contra d'ells veig armar;
xaloc, levant, los deuen subvenir,
ab llurs amics lo grec e lo migjorn,
fent humils pres al vent tramuntanal
que en son bufar los sia parcial
e que tots cinc complesquen mon retorn.

AUSIÀS MARCH

